

Ispričajte svoju klimatsku priču

Diljem Europe ljudi doživljavaju učinke klimatskih promjena na duboko osobne načine. Neki su pogođeni promjenama u svojim vrtovima dok drugi doživljavaju intenzivnije vremenske pojave, poput toplijih ljeta. Ipak, većina tih iskustava ostaje neizrečena.

Mi smo tu da prikupimo te priče.

Knjiga klimatskih priča je međunarodna zbirka stvarnih glasova stvarnih ljudi iz Hrvatske, Francuske, Njemačke i Slovenije. Dio je europskog projekta Head-Heart-Hands, sufinanciranog programom Erasmus+, koji koristi pripovijedanje kako bi klimatske promjene učinio pristupačnijima pretvarajući ih iz statističkih podataka u živo ljudsko iskustvo.

Tražimo priče svih vrsta, bilo da se radi o trenucima čuđenja, gubitka, promjene, akcije ili nade. Vaša priča ne mora biti dramatična. Ne treba joj sretan kraj. Samo mora biti iskrena.

Ovaj vodič će vas provesti kroz cijeli proces, od nastanka vaše priče do njenog pisanja. Vrijeme potrebno za to ovisit će dijelom o vama, ali trebalo bi trajati oko 30-45 minuta.

1. Što je pripovijedanje - i zašto je važno?

Ljudi pričaju priče tisućama godina. Mnogo prije nego što su postojale knjige, znanost ili internet, priče su bile način na koji su zajednice prenosile znanje, upozoravale jedna drugu na opasnost i objašnjavale svijet koji se mijenja. To nije slučajnost. Naši mozgovi su programirani za priče. Kada čujemo uvjerljivu priču, događa se nešto izvanredno: prestajemo biti pasivni slušatelji i počinjemo sami doživljavati priču. Osjećamo ono što osjeća protagonist. Brinemo se kada se on brine. Lakše dišemo kada pronade put naprijed.

Zbog toga je pripovijedanje jedan od najmoćnijih komunikacijskih alata koji su nam dostupni i zato ga koristimo u ovom projektu.

Kad je riječ o klimatskim promjenama, većina nas je preplavljena činjenicama, grafikonima i alarmantnim naslovima. Znamo statistiku. Ipak, mnogim ljudima ona se još uvijek čini daleka, apstraktna ili jednostavno prevelika da bi se s njom pozabavili. **Osobne priče to mijenjaju.** Jedna osoba koja opisuje kako su zime njezinog djetinjstva nestale ili kako se rijeka iza njezine kuće smanjila na potočić, može učiniti više da klimatske promjene postanu stvarne nego stotinu znanstvenih izvješća. Priče povezuju globalno s osobnim, apstraktno s proživljenim i znanje u našim glavama s osjećajima u našim srcima.

Zašto prikupljamo priče u ovom projektu?

Vaše osobno iskustvo je vrijedno. To je dokaz. To je povijest. To je motivacija za druge. Priče prikupljene kroz ovaj projekt postat će dio Knjige klimatskih priča, međunarodne zbirke stvarnih glasova stvarnih ljudi diljem Europe. Ove se priče mogu koristiti u radionicama, izložbama i radijskim emisijama u zajednici kako bi inspirirale druge da razmišljaju, komuniciraju i djeluju u vezi s klimatskim promjenama. Vaša priča je važna i pripada joj ova knjiga.

Ispričajte svoju klimatsku priču

2. Koje vrste priča postoje?

Ne izgleda svaka priča isto, i ne postoji jedan pravi način da ispričate svoju. Klimatske priče nisu samo o dramatičnim poplavama ili evakuacijama nakon požara – često se nalaze u tihim, svakodnevnim trenucima koji su vam ostali u sjećanju, čak i ako niste znali zašto. Vaša priča može biti vaše vlastito životno iskustvo, nešto čemu ste svjedočili u nečijem životu ili čak izmišljena priča inspirirana stvarnim osjećajima i zapažanjima.

Evo četiri vrste priča koje su posebno dobre za pripovijedanje o klimi. Pročitajte i procijenite koja vam se čini najbliža vlastitom iskustvu:

SVJEDOK

Fokus: Promjena tijekom vremena

Živite dovoljno dugo da vidite razliku. Sjećate se kako je nekad bilo, debelog snijega prošlih zima, divljih gljiva koje su u jesen ispunjavale šumsko tlo, rijeke u kojoj ste se kupali kao djeca. Vi ste živi dokument promjena u okolišu, a vaše sjećanje je nezamjenjivo.

Ovo bi mogla biti priča o:

- Trenutku kada vas je zadivila ljepota ili čudo prirode
- Nečemu iz vašeg djetinjstva u prirodnom svijetu što se danas jedva može pronaći
- Promjenama godišnjih doba, krajolika ili bioraznolikosti koje ste primijetili tijekom vremena
- Vremenima kada su vremenski uvjeti imali značajan utjecaj na vaš svakodnevni život

RJEŠAVAČ PROBLEMA

Fokus: Akcija i kreativnost

Suočili ste se s izazovom koji je donijela promjenjiva klima i pronašli ste način da odgovorite. Vaša priča nije samo o problemu, već i o domišljatosti i odlučnosti potrebnoj za prilagodbu. Priče o rješavanju problema inspirativne su jer pokazuju da obični ljudi mogu smisleno reagirati, čak i kada se šira slika čini neodoljivom.

Ovo bi mogla biti priča o:

- Načinu na koji ste se prilagodili klimatskim izazovima u svakodnevnom životu
- Ekološki prihvatljivoj navici koju ste usvojili – i što vas je motiviralo
- Nečemu što ste promijenili u svojim rutinama i trenutku koji je učinio da se promjena čini mogućom
- Rješenju koje ste vidjeli kod nekog drugog i koje vas je inspiriralo

TOČKA PREOKRETA

Fokus: Trenutak spoznaje

Postojao je specifičan trenutak, možda iznenadni ekstremni vremenski događaj, razgovor s unukom, šetnja kroz umiruću šumu, kada vas je stvarnost klimatskih promjena osobno pogodila. Prije tog trenutka, možda ste intelektualno bili svjesni problema. Nakon toga, nešto se promijenilo.

Ovo bi mogla biti priča o:

- Trenutku u kojem su se klimatske promjene odjednom učinile osobnima i stvarnima
- Razgovoru ili susretu koji je promijenio vašu perspektivu
- Nečemu što ste prije radili rutinski, a sada smatrate rasipnim ili štetnim
- Mjestu koje volite, a koje izgleda ili ga doživljavate drugačije nego što je nekad bilo

Ispričajte svoju klimatsku priču

VIZIONAR

Fokus: Zamišljanje bolje budućnosti

Ne pričaju sve klimatske priče o prošlosti. Neke pričaju o budućnosti. Vizionarska priča zamišlja kako bi mogla izgledati održivija, povezanija ili otpornija budućnost – u vašem domu, vašoj zajednici, vašem odnosu prema prirodi. Može biti realistična ili poetska, utemeljena ili maštovita.

Ovo bi mogla biti priča o:

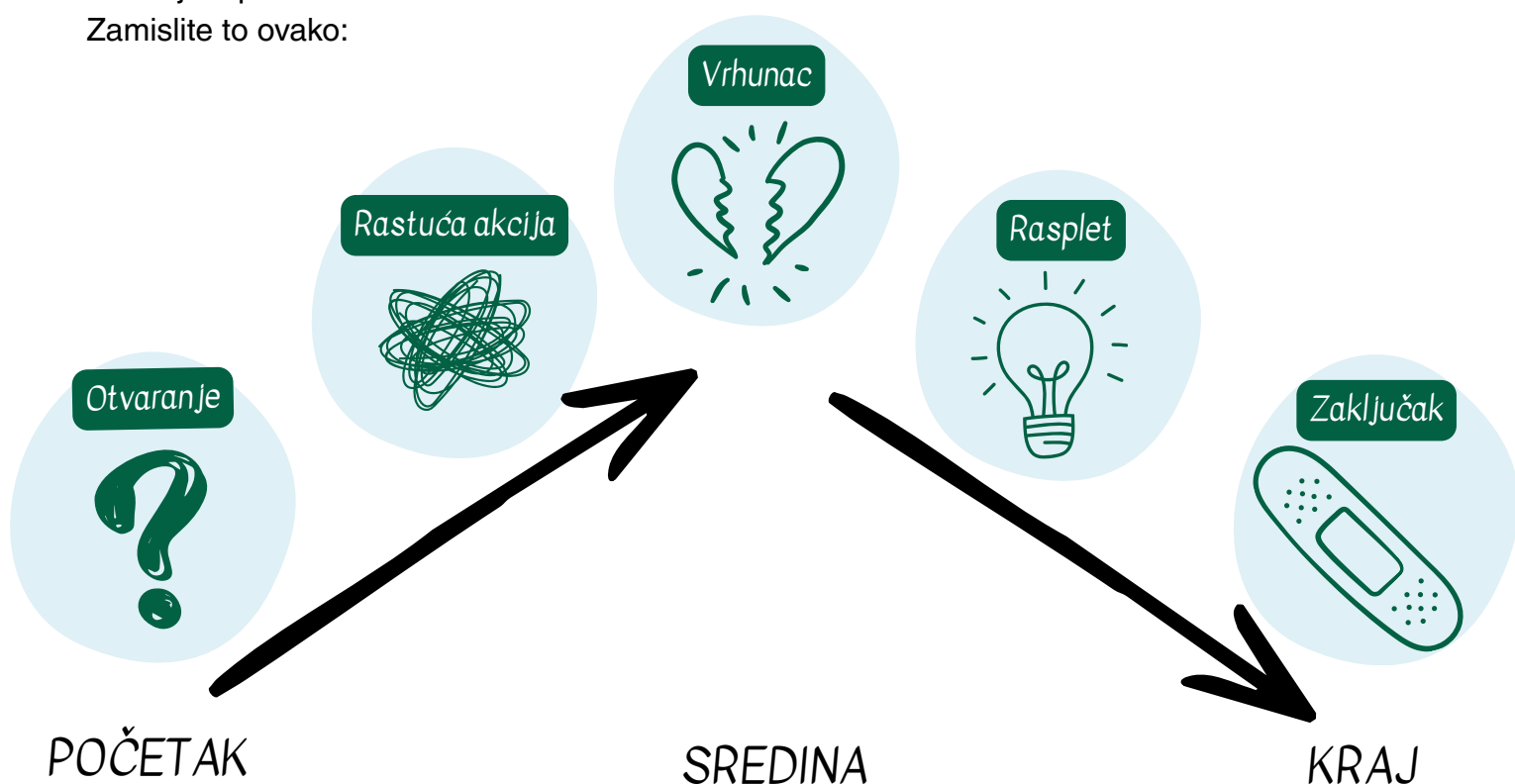
- Budućnosti kojoj se iskreno nadate i o tome kako ona izgleda u svakodnevnom životu
- Izmišljenom liku koji se kreće kroz svijet koji je pronašao put u budućnost
- Snu, viziji ili slici obnovljene prirode koja ostaje s vama
- Zajednici, inicijativi ili načinu života koji vam daje nadu

3. Kako izgleda dobra priča

Svaka uvjerljiva priča slijedi prirodni luk – oblik koji gradi napetost, doseže emocionalni vrhunac, a zatim slušatelja nježno vraća na čvrsto tlo.

Razumijevanje ovog obrasca može vam pomoći da ispričate vlastitu klimatsku priču jasnije i sa snažnijom porukom.

Zamislite to ovako:

Provest ćemo vas kroz svaku fazu. U 6. poglavlju predstavljamo dva primjera koji pokazuju što ne treba raditi, a što funkcionira. Glavna junakinja ovih priča je žena po imenu Kata. Na nju se referiramo na sljedećim stranicama kako bismo vam dočarali kako bi različiti dijelovi mogli izgledati prilikom stvaranja priče.

Ispričajte svoju klimatsku priču

Faza 1 Otvaranje: Postavljanje scene

Svaka priča počinje predstavljanjem svijeta. Predstavljate sebe i svoj svijet ili izmišljeni lik i njegov svijet. Gdje ste? Kako izgleda vaš svakodnevni život? Ovo je "prije". Što ste ovdje specifičniji i konkretniji, to će vaš slušatelj postati predaniji.

Što uključiti: Vaše ime, gdje živite, kratak osvrt na vaš svakodnevni život ili vaš odnos prema prirodi i godišnjim dobima. Pozadina važna za priču koju pričate.

Što izbjegavati: Početi odmah od problema. Prvo nam recite tko ste.

*U Katinoj priči:
Ima 71 godinu, živi u Vrpolju,
četrdeset godina se bavi istim
vrtom.*

Faza 2 Rastuća akcija: Napetost raste

Nešto se mijenja ili gradi (na pozitivan ili negativan način). Pojavljuje se problem, raste zabrinutost ili se jednostavno počinje događati nešto neočekivano ili uzbudljivo. Možda pročitate nešto ili upoznate nekoga - nešto što će ostaviti trag na vas. Napetost raste.

Što uključiti: Specifično zapažanje ili promjenu koju niste mogli ignorirati.

Što izbjegavati: Žurbu prema zaključku. Pustite da se razvije napetost.

*U Katinoj priči:
Šljiva cvate krajem veljače.
Lijepo, ali pogrešno.*

Faza 3 Vrhunac: Trenutak kada se sve mijenja

Ovo je emocionalni vrhunac vaše priče. Događa se nešto što se ne može poništiti ili ne vidjeti. Ako pišete priču o „rješavanju problema“, opišite specifičan „trenutak prosvjetljenja“ ili prelomnu točku koja vas je natjerala da kažete: „Moram ovo odmah promijeniti“? Što se to dogodilo što vas je natjeralo na akciju? Ne mora biti dramatično – može biti tiho. Ali mora se osjetiti.

Što uključiti: Emocionalno najznačajniji trenutak vašeg iskustva, u svim senzornim detaljima.

Što izbjegavati: Skraćivanje ovog trenutka. Nemojte nam reći da ste bili tužni - pokažite nam cvjetove ubijene mrazom.

*U Katinoj priči:
Šeta vrtom u tišini. Svaki cvijet
je mrtav. "Čini se kao sitnica.
Meni nije bila."*

Ispričajte svoju klimatsku priču

Faza 4 Rasplet: Unutrašnji odgovor

Nakon vrhunca, vi (ili glavni lik) reagirate. Možda donosite odluku. Ako pišete priču o „rješavanju problema“, možete pisati o tome s kojim ste se unutarnjim ili vanjskim preprekama suočili pokušavajući se prilagoditi, je li vam bilo teško prekinuti stare navike ili ste se suočili sa skepticizmom drugih pokušavajući implementirati svoje rješenje? U drugim vrstama priča to ne mora biti akcija. Možda se samo nešto u vama promijenilo. Ovdje se događa emocionalni proces, tuga, ljutnja, pitanja na koja ne možete odgovoriti, uzbuđenje, ponos ili čuđenje. Nemojte preskakati ovu fazu. Ako odmah prijedete na zaključak, činit će se kao nedovršeno.

Što uključiti: Vašu iskrenu emocionalnu reakciju. Ljude o kojima ste razmišljali, s kojima ste razgovarali. Pitanja bez odgovora. Vaša borba da stvari učinite drugačijima, da ih pogledate na drugačiji način.

*U Katinoj priči:
Razmišlja o svojoj unuci. Pita se o budućnosti. Otkriva da se i njezini susjedi u sebi pita ju isto to.*

Faza 5 Zaključak: Pronalaženje puta naprijed

Gdje ste sada? Što ste učinili ili odlučili? Koje su bile pozitivne posljedice vaših novih postupaka? Do kojeg ste osobnog zaključka, naučene lekcije ili razmišljanja došli? Ovo je vaš tihi poziv čitatelju. Ne morate riješiti klimatsku krizu. Potreban vam je mali, iskren, ljudski korak naprijed: u djelovanju, razmišljanju ili emocijama. Ako se iskustvo odnosi na svjedočenje katastrofi, to može biti jednostavno nešto što vašem čitatelju pokazuje da je moguće prijeći iz tuge ili straha u djelovanje ili u točku u kojoj možete vidjeti i nešto dobro u situaciji, neku nadu; ma koliko skromno.

Što uključiti: Konkretnu radnju ili promjenu, ma koliko malu. Po želji, konačnu sliku koja ostaje u sjećanju čitatelja.

Što izbjegavati: nametnuti optimizam, potpuni očaj ili ostavljanje priče nedorečenom, bez prave „točke na kraju“. Previše savršen završetak priče narušava iskrenost svega što joj je prethodilo – ne morate riješiti klimatsku krizu, već samo prikazati realan ljudski korak. S druge strane, nemojte ostaviti čitatelja potpuno paraliziranog beznadnošću; snažna priča uvijek ostavlja malen prostor za djelovanje, povezivanje ili otpornost. Naposljetku, izbjegavajte nagle završetke kod kojih izostaje osjećaj cjelovitosti priče. Pružite čitatelju jasnu točku oslonca, završnu misao ili tihu spoznaju koja vaše osobno putovanje dovodi do smislenog završetka.

*In Johanna's story:
Rainwater barrels. Replanting.
Conversations with neighbours.
Plum cake made with awareness.*

Ispričajte svoju klimatsku priču

Pregled različitih faza

	Faza	Pitanje	Katina priča
	Početak	Tko si ti i kakav je tvoj svijet ili tvoj lik i njegov/njezin svijet?	71 godina, Vrpolje, četrdeset godina se bavi vrtlarstvom
	Rastuća akcija	Što se počinje osjećati drugačije? ILI Što se počinje događati?	Cvjetovi u veljači – prekrasni, ali prerano
	Vrhunac	Koji je vrhunac događaja?	Mraz. Svaki cvijet je mrtav. Hodanje u tišini.
	Rasplet	Što osjećate ili radite nakon toga?	Tuga. Misli o svojoj unuci.
	Zaključak	Koji je zaključak priče? Leži li u vašem načinu razmišljanja, osjećanja ili djelovanja? Koji je mali korak naprijed?	Kišnica, ponovna sadnja, razgovori, pekmez od šljiva.

Ispričajte svoju klimatsku priču

4. Naš okvir: Model Glava-Srce-Ruke

U ovom projektu koristimo okvir **Glava-Srce-Ruke** kao kompas za pripovijedanje. Zamislite Glavu, Srce i Ruke ne kao fiksni niz, već kao tri dimenzije koje zajedno čine priču cjelovitom:

Glava – Što si primijetio ili pomislio?

Konkretno zapažanje, činjenica ili osobna refleksija. To može biti nešto što ste primijetili u svijetu oko sebe ili nešto što ste shvatili o vlastitim navikama, izborima ili odnosu prema prirodi. Temeljenje vaše priče na nečem specifičnom i stvarnom pomaže vašem slušatelju da razumije vaš svijet.

Srce - Što si osjetio/la?

Emocionalna dimenzija vaše priče. Strah, tuga, ljutnja, čuđenje, nada, krivnja, ljubav, što god je došlo s vašim iskustvom. Ne morate čekati "pravi trenutak" da biste unijeli emocije. Osjećaji se mogu pojaviti bilo gdje: na početku, u sredini ili čak u načinu na koji sada razmišljate o stvarima.

Ruke – Što si učinio/la?

Dimenzija akcije. To može biti nešto što ste učinili kao odgovor na izazov, nešto što ste promijenili u svojim navikama ili nešto što ste jednostavno odlučili primijetiti na drugi način. Vaš trenutak "Ruke" ne mora doći na kraju - u priči o čudu prirode, na primjer, to može biti upravo ono što otvara priču.

Ispričajte svoju klimatsku priču

5. Što treba, a što ne treba raditi

Učinite ovo	Izbjegavajte ovo
Učinite sebe ili nekog drugog glavnim likom. Recite "Primijetio/la sam...", "Osjećao/la sam...", "Odlučio/la sam..."	Izbjegavajte generalizacije. Izrazi kao "Svi znaju" ili "Ljudi bi trebali", stvaraju distancu.
Budite konkretni i lokalni. Vaš vrt, vaša ulica, vaša rijeka.	Izbjegavajte apstraktno globalno uokviravanje. Topljenje ledenih kapa je stvarno, ali je daleko.
Iskreno pokažite emocije. Strah, tuga, ljutnja, nada, uzbuđenje ili čuđenje su opravdani.	Izbjegavajte predavanja. Dijelite iskustvo, a ne propisujete ponašanje.
Zadrži narativni luk. Nešto se mijenja, u svijetu i u tebi.	Izbjegavajte beskonačan kontekst. Ne morate prvo objasniti cijelu klimatsku znanost.
Završite s djelima. Čak je i najmanja akcija važna.	Izbjegavajte ostavljanje ljudi u očaju. Priča bez izlazne točke može djelovati paralizirajuće.
Pišite kao što biste govorili. Dijalekt i osobne osobitosti su dobrodošli.	Izbjegavajte žargon. Proračuni za CO ₂ i ciljevi emisija stvaraju zidove, a ne mostove.

Ispričajte svoju klimatsku priču

6. Dva primjera: Što funkcionira, a što ne

Što treba izbjegavati

„Zovem se Kata. Imam 71 godinu i živim u Vrpolju. Imam vrt s voćkama i povrćem. Prije dvije godine moja je šljiva prerano procvjetala, a zatim je došao mraz. Cvjetovi su propali i toga ljeta nije bilo šljiva. Takve se stvari sve češće događaju zbog klimatskih promjena. Nisam bila sretna zbog toga. Sada sam počela skupljati kišnicu i ponovno sam posadila neke biljke. Mislim da je važno da ljudi više pažnje posvećuju prirodi i poduzmu nešto u vezi s klimatskim promjenama.“

Zašto ova priča ne funkcionira: Kata je prisutna, ali je ne možemo osjetiti. Mraz se spominje, ali ga ne doživljavamo. Nema trenutka koji ostavlja snažan dojam, nema tišine u vrtu, nema unuke, nema tuge. Završetak više djeluje kao popis stvari koje treba učiniti nego kao osobna odluka. A završna rečenica potpuno izlazi iz priče i počinje zvučati kao poučavanje. Svi su sastojci prisutni, ali priče nema.

Priča koja funkcionira

„Zovem se Kata. Imam 71 godinu i cijeli život živim u Vrpolju. Već četrdeset godina njegujem svoj mali vrt. U njemu raste različito voće, povrće i začinsko bilje. Oduvijek sam osjećala da je upravo to ono čime se najradije bavim.

Prije dvije godine, krajem veljače, moja je šljiva već bila prepuna cvjetova. Sjećam se kako sam stajala ispod nje i pomislila: Kako je lijepo, ali nešto nije u redu. Bilo je prerano. Tri tjedna poslije, jedne je noći stigao jak mraz. Do jutra su svi cvjetovi posmedili i uvenuli. U tišini sam prošla kroz vrt. Znala sam da toga ljeta neće biti šljiva. Nekome će se to možda učiniti kao sitnica. Meni nije bila.

Stalno sam mislila na svoju unuku, koja je tada imala šest godina. Obožava pekmez od šljiva. Pitala sam se koliko ću još puta gledati kako priroda gubi svoj uobičajeni ritam. Koliko će toga ona jednoga dana poznavati samo iz priča?

Ne mogu reći da sam pronašla odgovore na ta pitanja. Ali počela sam živjeti malo drukčije. Počela sam skupljati kišnicu u velikim bačvama. U dijelu vrta posadila sam stare sorte koje bolje podnose vrućinu. Počela sam razgovarati sa susjedima. Ne da ih uplašim, nego da ih pitam: Jeste li i vi to primijetili? Pokazalo se da jesu. To me iznenadilo. Svi smo to osjećali, ali svatko za sebe.

I dalje pečem pekmez od šljiva kad god mogu. Samo što ga danas pečem s većim poštovanjem – svjesna svega što je bilo potrebno da bi te šljive uopće dozrele.“

Zašto ovo funkcionira: Kata je konkretna, prisutna i iskrena. Možemo zamisliti njezin vrt. Osjećamo mraz. Njezina je tuga tiha i stvarna. Završetak je skroman i autentičan. Upravo to čini dobru priču.

Ispričajte svoju klimatsku priču

7. Vaša priča: Korak po korak

Ovaj odjeljak je podijeljen u dva dijela: **Dio A** vam pomaže pronaći i pripremiti vašu priču, dok vam **Dio B** pomaže da je napišete kao cjelinu. Nema točnih ili netočnih odgovora.

Ciljajte na oko 200-300 riječi, otprilike onoliko koliko biste mogli pročitati naglas za dvije minute. Ako radije ispričate svoju priču naglas nego da je zapišete, jednostavno koristite ova pitanja kao usmeni vodič.

DIO A – Priprema (Vaša priča u pet faza)

Prođite kroz sljedeće faze jednu po jednu. Ovdje su dovoljne kratke bilješke – ovo je vaša nacrt, a ne vaš konačni tekst.

Faza 1 Otvaranje: Postavljanje scene

Uvod: Tko si ti i kakav je tvoj svijet?

Svaka priča započinje opisivanjem svijeta. Predstavite sebe ili lik o kojem se u vašoj priči radi. Što jasnije i određenije postavite stvari na samom početku, to će se čitatelj lakše uživjeti u priču prije nego što se njezina radnja razvije.

Poticajna pitanja:

- Ako pišete **priču svjedočanstva**: Kakav je vaš odnos prema određenom mjestu, krajoliku ili godišnjem dobu? Što ste promatrali godinama ili desetljećima i što vam je taj odnos značio?
- Ako pišete **priču o rješavanju problema**: Tko ste u svakodnevnom životu i koja je bila vaša početna točka prije nego što su se stvari promijenile? Kako su izgledale vaše rutine, navike ili okolina?
- Ako pišete **priču o prekretnici**: Gdje živite i kako izgleda vaš svakodnevni život? Kakva je pozadina, svijet koji je postojao prije trenutka koji je promijenio stvari?
- Ako pišete **vizionarsku priču**: Tko ste vi i što pokreće vašu maštu? Od kojeg svijeta krećete i što vam se čini mogućim, a što drugi možda još ne vide?
- Ako pišete **o nekome drugome ili izmišljenom liku**: Tko su oni? Što trebamo znati o njima prije nego što priča počne, koje mjesto, navika ili odnos definiraju njihov svijet?

Ispričajte svoju klimatsku priču

Faza 2

Rastuća akcija:
Napetost raste

Rastuća akcija: Što se počinje osjećati drugačije? Što se počinje događati?

Nešto se mijenja ili gradi, u svijetu oko vas ili u vama. Ne mora to biti kriza. Može biti nešto malo što niste mogli prestati primjećivati.

Poticajna pitanja:

- Ako pišete **priču svjedočanstva**: Što ste prvo primijetili što vam se činilo neobičnim ili drugačijim od onoga kako je prije bilo? Je li to bila postupna promjena ili trenutak kada je nešto poznato odjednom izgledalo pogrešno?
- Ako pišete **priču o rješavanju problema**: Koja vas je situacija navela da shvatite da nešto mora promijeniti, u vašim navikama, okolini ili svakodnevnom životu? Kada je problem postalo nemoguće ignorirati?
- Ako pišete **priču o prekretnici**: Je li postojao trenutak kada je zabrinutost počela rasti, isprva tiho, a zatim tako da je nije bilo moguće ignorirati? Jeste li pročitali nešto, upoznali nekoga ili svjedočili nečemu što je u vama posijalo sjeme promjene?
- Ako pišete **vizionarsku priču**: Što vas je navelo da počnete zamišljati stvari drugačije? Što se činilo mogućim što drugi još nisu vidjeli i kada se taj osjećaj prvi put pojavio?
- Ako pišete **o nekome drugome ili izmišljenom liku**: Što se počinje mijenjati u njihovom svijetu? Što primjećuju, osjećaju ili s čime se susreću a da to u njima pokreće priču?

Ispričajte svoju klimatsku priču

Vrhunac: Koji je vrhunac?

Opišite najvažniji trenutak svog iskustva. Kako je izgledao, zvučao ili se osjećao? Pokušajte naslikati sliku svojim riječima.

Poticajna pitanja:

- Ako pišete **priču svjedočanstva**: Koja je pojedinačna slika ili trenutak koji najsnažnije dočarava promjenu – nešto što ste vidjeli, dodirnuli ili pred čime ste stajali, a što je gubitak ili promjenu učinilo nepobitnim?
- Ako pišete **priču o rješavanju problema**: Koja je bila prelomna točka koja je onemogućila neaktivnost - trenutak kada ste rekli: “Nešto se mora promijeniti sada.”?
- Ako pišete **priču o prekretnici**: Koji je bio određeni dan, razgovor ili slika koju ne možete zaboraviti? Što ste točno vidjeli, čuli ili osjetili u tom trenutku?
- Ako pišete **vizionarsku priču**: Koji je najživlji, najkonkretniji trenutak u budućnosti koji zamišljate? Kako izgleda, tko je tamo, što se promijenilo?
- Ako pišete **o nekome drugome ili izmišljenom liku**: Koji je trenutak koji definira njihovo iskustvo – onaj koji čitatelj treba osjetiti?

Ispričajte svoju klimatsku priču

Faza 4

Rasplet:

Unutarnji odgovor

Padajuća akcija: Što ste osjećali ili radili nakon toga?

Nakon vrhunca, nešto se mijenja, u vama ili oko vas. Tu se događa emocionalna obrada. Ne mora biti dramatično. Može biti tiho.

Poticajna pitanja:

- Ako pišete **priču svjedočanstva**: Kakav je bio osjećaj razmišljati o onome što ste vidjeli ili čega se sjećate? Jeste li osjetili tugu, čuđenje ili tihi osjećaj gubitka? O kome ste razmišljali?
- Ako pišete **priču o rješavanju problema**: S kojim ste se unutarnjim ili vanjskim preprekama suočili pokušavajući se promijeniti ili prilagoditi? Je li vam bilo teško prekinuti stare navike ili ste se suočili sa skepticizmom drugih?
- Ako pišete **priču o prekretnici**: Što se u vama promijenilo nakon trenutka spoznaje? Je li se pojavio strah, ljutnja ili neočekivana nada? Jeste li podijelili iskustvo s nekim i što se dogodilo kada ste to učinili?
- Ako pišete **vizionarsku priču**: Koja su pitanja, sumnje ili uzbuđenja dolazila s vašom vizijom? Što ste osjećali kada ste je pokušali podijeliti s drugima?
- Ako pišete **o nekome drugome ili izmišljenom liku**: Što vaš lik osjeća ili radi nakon toga? Koja pitanja mu ostaju i na što mu je teško odgovoriti?

Ispričajte svoju klimatsku priču

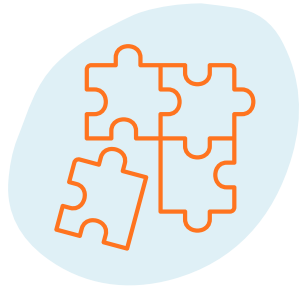
Rješenje: Koji je zaključak priče? Je li u vašem načinu razmišljanja, osjećanja, djelovanja?

Gdje se sada nalazite, u svojim mislima, osjećajima ili postupcima? Vaša odluka ne mora biti rješenje. Samo mora biti iskrena.

Poticajna pitanja:

- Ako pišete **priču svjedočanstva**: Postoji li nešto što želite sačuvati u sjećanju ili prenijeti drugima prije nego što nestane? Što biste željeli da netko mlađi zna o onome što ste vidjeli?
- Ako pišete **priču o rješavanju problema**: Što se promijenilo u vašem svakodnevnom životu, vašim navikama ili vašem odnosu prema okolini? Koji je bio taj prvi mali korak i kamo je odveo?
- Ako pišete **priču o prekretnici**: Jeste li došli do novog pitanja, razmišljanja ili slike koja vam ostaje u sjećanju, čak i bez jasnog odgovora? Što sada nosite sa sobom što prije niste?
- Ako pišete **vizionarsku priču**: Kakvom se čini budućnost koju zamišljate? Što je čini vrijednom truda i što bi se trebalo promijeniti da bi se došlo do nje?
- Ako pišete **o nekome drugome ili izmišljenom liku**: Gdje vaš lik završi na kraju? Što je naučio, odlučio ili prihvatio – i što ostavlja čitatelju?

Ispričajte svoju klimatsku priču

DIO B

Sada sve to ispričajte svojim riječima. Koristite bilješke s prethodnih stranica kao vodič, ali pišite slobodno.

Ciljajte na oko 200-300 riječi.

[illegible]

KAKO PRENIJETI SVOJU PRIČU NA KARTU KLIMATSKIH PRIČA

1. Stvorite svoju priču

Koristeći dane smjernice, oblikujte priču koju biste željeli podijeliti sa svijetom.

2. Pretvorite svoju priču u digitalni format

Svoju priču možete poslati u jednom od sljedećih formata:

- PDF dokument (+ vaša fotografija – opcionalno) – ako ste priču napisali u tekstualnom obliku
- Audio snimak (+ vaša fotografija – opcionalno) – ako želite ispričati svoju priču svojim glasom
- Snimanje videa – ako želite predstaviti svoju priču putem videa

Odaberite format koji vam najbolje odgovara. Najvažnije je da vaša priča jasno prenese vaše iskustvo i poruku.

3. Pošaljite nam svoju priču

Molimo vas da digitalnu verziju svoje priče pošaljete na odgovarajuću adresu e-pošte: eko.brezna.info@gmail.com

Nakon što pregledamo vašu prijavu, vaša će priča biti objavljena na Karti klimatskih priča i postati dio zajedničke zbirke lokalnih priča, iskustava i sjećanja povezanih s klimatskim promjenama.

Važno

Kako bi se osigurala dosljednost, čitljivost i ukupna kvaliteta sadržaja prikazanog na karti, tim 3H-projekta zadržava pravo na manje jezične i tehničke izmjene poslanih materijala. Ove izmjene neće promijeniti značenje, poruku ili autentičnost vaše priče.

Istražite 3H kartu pripovijedanja!

Ispričajte svoju klimatsku priču

DIO C - Praktični detalji

Vaše ime ili nadimak: _____

Dob: _____

Mjesto boravka: _____

Jedna rečenica o sebi (nije obavezno): _____

O vašoj priči

Je li to:

- ☐ vaša osobna priča
- ☐ priča iz tuđeg stvarnog života
- ☐ izmišljena priča

Priča pripada kategoriji:

- ☐ svjedok
- ☐ rješavač problema
- ☐ prekretnica
- ☐ vizionar

Naslov priče: _____

Suglasnost za objavljivanje

Suglasan/suglasna sam da se moja priča koristi u Knjizi klimatskih priča i srodnim projektnim materijalima:

- ☐ Pod punim imenom i prezimenom
- ☐ Samo imenom
- ☐ Anonimno / pod pseudonimom: _____

Ispričajte svoju klimatsku priču

Urednička suglasnost

Duboko cijenimo svaku priču podijeljenu u Knjizi klimatskih priča. Iako možda nećemo moći uključiti svaki pristigli rad u konačnu publikaciju, urednički tim će pažljivo pročitati i razmotriti svaku priču. Naš je cilj osigurati da konačna zbirka odražava svu raznolikost glasova i iskustava koja ovom projektu daju smisao.

Kako bi se osigurala čitljivost i narativni tok, priče u Knjizi klimatskih priča mogu biti lagano uređene.

Molimo vas da navedete što vam odgovara:

- ☐ Moja priča može biti lagano uređena u pogledu gramatike, pravopisa i čitljivosti, bez promjene značenja ili tona.
- ☐ Moja priča može biti urednički prerađena kako bi se poboljšao njezin narativni tok, a sadržaj i značenje ostaju u potpunosti netaknuti.
- ☐ Želio/željela bih da moja priča bude objavljena točno onako kako sam je napisao/napisala, bez ikakvih promjena.

U svakom slučaju, bit ćete kontaktirani prije bilo kakvih izmjena i imat ćete priliku pregledati konačnu verziju.

Potpis (nije obavezno):

Datum:

Partneri u projektu:

Udruga Eko Brezna, Hrvatska (koordinator)
Institut za gerontologiju i međugeneracijski suživot Antona Trstenjaka, Slovenija
Udruga M3-MCube, Francuska
Wisamar Bildungsgesellschaft gemeinnützige GmbH, Njemačka

Web-stranica projekta:

www.headhearthands.eu

Broj projekta:

2025-1-HR01-KA220-ADU-000351486

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are, however, those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or Agency for Mobility and EU Programmes (AMEUP). Neither the European Union nor AMEUP can be held responsible for them.